

Số: 60/TB-VC1-V3

Hà Nội, ngày 07 tháng 9 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Đối với bản án hình sự sơ thẩm bị cấp phúc thẩm sửa án

Thông qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm vụ án Nguyễn Quang Vinh phạm tội “Giết người” bị Tòa án cấp phúc thẩm sửa án, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy trong quá trình giải quyết vụ án, Tòa án cấp sơ thẩm có sai lầm trong việc áp dụng pháp luật, cần rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung và quá trình giải quyết vụ án

Khoảng 08 giờ ngày 14/4/2022, Nguyễn Quang Vinh, sinh ngày 23 tháng 6 năm 2005 nhắn tin trên điện thoại cho Nguyễn Huy Hoàng, sinh năm 2003 đề nhờ Hoàng chở đến nơi Nguyễn Quang Vinh làm việc để lấy đồ bị bỏ quên, nhưng Hoàng không đồng ý nên hai bên cãi chửi, thách thức đánh nhau. Sau đó, Hoàng đi đến nhà Vinh, trên đường đi Hoàng nhặt 01 ống tuýp sắt bằng kim loại, dài 42cm, đường kính 1,5cm ở ven đường cầm ở tay phải đến cửa nhà Vinh. Thấy vậy, Vinh chạy vào bếp lấy 01 con dao (dạng dao bầu) dài 28cm, cán bằng gỗ chạy ra chỗ Hoàng. Hai bên dùng tay trái túm cổ áo giằng co, xô đẩy nhau. Vinh cầm dao ở tay phải đâm 01 nhát vào vùng mạn sườn bên trái của Hoàng. Mọi người xung quanh đã can ngăn và đưa Hoàng đi cấp cứu, điều trị tại bệnh viện.

Kết luận giám định pháp y về thương tích số 198/2022/TgT ngày 12/5/2022 của Trung tâm pháp y HP kết luận: Tổng thương tích của Nguyễn Huy Hoàng là 41%.

Bản án hình sự sơ thẩm số 22/2023/HS-ST ngày 22/02/2023 của Tòa án nhân dân (TAND) thành phố HP áp dụng điểm n khoản 1 Điều 123, điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38; khoản 1, khoản 3 Điều 57; Điều 91; khoản 1 Điều 101 Bộ luật hình sự năm 2015 (BLHS), xử phạt bị cáo Nguyễn Quang Vinh 10 năm tù về tội “Giết người”.

Sau khi xét xử sơ thẩm, bị cáo Nguyễn Quang Vinh và người đại diện hợp pháp của bị cáo kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt. Ngày 02/3/2023, Viện trưởng VKSND thành phố HP có kháng nghị đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm theo hướng giảm hình phạt tù cho bị cáo Nguyễn Quang Vinh.

Bản án hình sự phúc thẩm số 393/2023/HS-PT ngày 29/5/2023 của TAND cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng cáo, chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng VKSND thành phố HP và quan điểm của Đại diện Viện kiểm sát tại phiên tòa

phúc thẩm, sửa bản án sơ thẩm về điều luật áp dụng (không áp dụng khoản 3 Điều 57 BLHS mà áp dụng khoản 3 Điều 102 BLHS) và giảm hình phạt đối với bị cáo Nguyễn Quang Vinh, xử phạt bị cáo Nguyễn Quang Vinh 05 năm tù về tội “Giết người”.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

Tòa án cấp sơ thẩm kết án Nguyễn Quang Vinh về tội “Giết người” theo quy định tại điểm n khoản 1 Điều 123 BLHS là có căn cứ, đúng pháp luật. Tuy nhiên, đối với bị cáo Nguyễn Quang Vinh là người dưới 18 tuổi phạm tội nhưng khi quyết định hình phạt Tòa án cấp sơ thẩm đã không áp dụng đúng quy định của pháp luật đối với người dưới 18 tuổi phạm tội dẫn đến xử bị cáo mức án quá nặng, bất lợi cho bị cáo. Cụ thể là:

Nguyễn Quang Vinh đã thực hiện hành vi dùng dao bầu đâm vào mạn sườn (vùng trọng yếu trên cơ thể) của Nguyễn Huy Hoàng, do được cấp cứu kịp thời nên hậu quả chết người chưa xảy ra. Như vậy, hành vi của bị cáo đã phạm tội “Giết người” và thuộc trường hợp “phạm tội chưa đạt”. Tại thời điểm thực hiện hành vi phạm tội, Nguyễn Quang Vinh được 16 tuổi 09 tháng 22 ngày (đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi) nên cần phải áp dụng quy định của pháp luật đối với người dưới 18 tuổi phạm tội, cụ thể là phải áp dụng quy định tại khoản 3 Điều 102 Bộ luật hình sự.

Khoản 3 Điều 102 Bộ luật hình sự năm 2015 quy định:

“ 3. Mức hình phạt cao nhất áp dụng đối với người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi phạm tội chưa đạt không quá một phần hai mức hình phạt quy định tại Điều 99, 100 và Điều 101 của Bộ luật này”.

Điều 101 Bộ luật hình sự năm 2015 quy định:

“1. Đối với người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi khi phạm tội, nếu điều luật được áp dụng quy định hình phạt tù chung thân hoặc tử hình thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá 18 năm tù; nếu là tù có thời hạn thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá ba phần tư mức phạt tù mà điều luật quy định.”

Đối chiếu với các quy định nêu trên thì mức hình phạt cao nhất có thể áp dụng đối với bị cáo Nguyễn Quang Vinh trong trường hợp này là không quá 09 năm tù.

Việc bản án sơ thẩm không áp dụng khoản 3 Điều 102 Bộ luật hình sự năm 2015 đối với bị cáo Vinh mà lại áp dụng khoản 3 Điều 57 Bộ luật hình sự là áp dụng không đúng điều luật quy định cho người dưới 18 tuổi phạm tội, dẫn đến xử phạt bị cáo Vinh 10 năm tù là mức án quá nặng và vượt quá cả mức án tối đa (9 năm tù) theo quy định với người dưới 18 tuổi phạm tội chưa đạt.

Kháng nghị phúc thẩm của Viện kiểm sát cấp sơ thẩm tuy được chấp nhận giảm hình phạt, nhưng nội dung kháng nghị cũng không phát hiện ra việc áp dụng

không đúng quy định của pháp luật đối với người dưới 18 tuổi phạm tội chưa đạt như đã nêu và phân tích ở trên (Tại phiên tòa sơ thẩm Đại diện Viện kiểm sát đề nghị áp dụng Điều 57 chứ không phải Điều 102 và đề nghị xử phạt bị cáo Vinh từ 7 đến 8 năm tù).

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn có thiếu sót là chưa viện dẫn Điều 15 BLHS quy định về phạm tội chưa đạt.

Do bản án sơ thẩm có vi phạm nghiêm trọng trong việc áp dụng pháp luật và quyết định hình phạt như đã nêu ở trên nên bản án phúc thẩm đã sửa án sơ thẩm về điều luật áp dụng và giảm 05 năm tù cho bị cáo.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trong khu vực phía Bắc nghiên cứu, tham khảo nhằm nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng – PVT VKSNDTC;
- Vụ 7 - VKSNDTC;
- Viện trưởng VC1;
- PVT VC1 phụ trách V3;
- VC2, VC3;
- VKSND 28 tỉnh, thành phố phía Bắc;
- Các Viện nghiệp vụ thuộc VC1;
- Lưu VT, HSKS, V3.

KT.VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Vũ Quang Huy

